

знаеше за намѣрението ми да отворѣх печатница въ Търново, въ което ме и насърдчаваше. Очуденъ за тая съ нищо неоправдана бавностъ въ Цариградъ по тая малка работа, обѣща ми и тоя съдѣйствието си чрѣзъ своитѣ приятели тамъ, и обѣщанието си изпълни. Приятелитѣ му, хора изъ американското посолство, получихъ отъ надлежния министръ въ В. Порта увѣренне, че *ирадето* за печатницата ми скоро ще се издаде. Г-нь Лонгъ бѣше ми съобщилъ за това, когато търновския мюесарифинъ прати да ме повика, и като му се прѣдставихъ веднага ме запита, постоянствувамъ ли за отваряннето на печатницата? Начинътъ на питанието му даваше да разбере, че отговора му трѣбва да бѣде отрицателенъ. Но азъ му отговорихъ положително, и той ми рече: — Твърдѣ добръ! така и ще да пишъ въ Цариградъ.

Това бѣше прѣзъ пролѣтъта на 1861 г. Самъ г-нь Лонгъ се чудеше на тая комедия. За всѣки случай, за да бѣда готовъ съ печатницата си, прѣзъ априлия сѣщата година отидохъ въ Бѣлградъ и набавихъ що бѣше още нужно и потрѣбно, като мастило, валяци и пр. условихъ и словослогатели, готови на първо повиквание да дойдатъ. Все около онова врѣме, ако помнѣхъ добръ, бѣхъ задържалъ въ Търново дошлия отъ Цариградъ П. Карапетрова, който познаваше печатарския *занаятъ* и го тъкмахъ за управитель на печатницата. Но *ирадето* отъ Цариградъ не идеше. И когато Лонгъ попита приятелитѣ си тамъ, какво става съ това *ираде*, отговорихъ му, че отъ *капията* имъ казали, какво *ирадето* отдавна било издадено и испратено! Съ тая послѣдняя и *официялна* лъжа, която очуди и г. Лонга въ Търново и американцитѣ му въ Цариградъ, се притвори смѣтката на надѣждата ми отъ рѣждивитѣ турски понятия и страхове срѣщю всѣко културно сръдство въ рждѣтъ на *раята*, като че първото нѣщо, което щѣше да излѣзе отъ една печатница въ България щѣше да бѣде *прокламация за възстание*. А отъ такова вътрѣшно раз-

---

махъ, казваше ми Лонгъ; избѣгванието на сина ви не безчести името на къщата ви; хората, когато ще говорѣтъ за него, нѣма да казватъ: той е синъ на Х. Георгя Кисимова; а за тебе, като говорѣтъ, ще казватъ: този е бащата на политическия емигрантинъ П. Кисимова. Той разбра значението на думитѣ ми и прѣстанъ да се грижи.

Но душевнитѣ сѣтрѣсенія бѣхъ вече произвели слѣдствията си върху здравето на баща ми. На 1869 дойде въ Ружния да ме види за послѣденъ път, и на скоро се помнѣхъ.